

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

جہنم

107

اشکاء اسلامی

الیاس محمد بیگی (صداقی)

۲۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حديث اتحاد اسلامي

نويسنده:

الياس محمد بيگي

ناشر چاپي:

زائر - آستان مقدس حضرت معصومه عليها السلام

ناشر ديجيتالي:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چهل حدیث اتحاد اسلامی
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۹	فهرست مطالب
۱۳	مقدمه ناشر
۲۱	مؤمنان با هم برادرند
۲۲	۱- عنایت الهی و اتحاد ملی
۲۳	۲- مسلمانان و برابری
۲۴	۳- اسلام و کلمه توحید
۲۵	۴- ره آوردهای اسلام
۲۶	۵- رسالت محمدی
۲۷	۶- قرآن
۲۸	۷- ره آورد محوریت قرآن
۲۹	۸- امامت اهل بیت علیه السلام
۳۰	۹- پیروی از اهل بیت علیهم السلام
۳۱	۱۰- اتحاد و یکدلی برنامه امامان
۳۳	۱۱- علی علیه السلام منادی وحدت
۳۴	۱۲- توده عظیم مردم
۳۵	۱۳- راه و رسم وحدت آفرین نخبگان
۳۶	۱۴- نماز جماعت
۳۷	۱۵- نماز جماعت برادران دینی
۳۸	۱۶- همیاری و همدلی
۳۹	۱۷- کوشش جمعی در ادای حق

- ۴۰ ..... ۱۸- حسن معاشرت
- ۴۱ ..... ۱۹- خوش اخلاقی
- ۴۲ ..... ۲۰- خوش رویی
- ۴۳ ..... ۲۱- دوستی و مهرورزی
- ۴۴ ..... ۲۲- صله رحم
- ۴۵ ..... ۲۳- انصاف در داوری
- ۴۶ ..... ۲۴- اصلاح بین مردم
- ۴۷ ..... ۲۵- پیوستگی و بخشش جمعی
- ۴۸ ..... ۲۶- سلامی رسا و آشکار
- ۴۹ ..... ۲۷- هدیه دادن
- ۵۰ ..... ۲۸- دادرسی دادخواهان
- ۵۱ ..... ۲۹- حسن معاشرت حتی با اقلیت ها
- ۵۲ ..... ۳۰- بیزاری از وحدت شکنان
- ۵۳ ..... ۳۱- اتحاد آری، تفرقه هرگز
- ۵۴ ..... ۳۲- تفرقه از شیطان است
- ۵۵ ..... ۳۳- اتحاد و اختلافی غم انگیز
- ۵۶ ..... ۳۴- مفسد و رذایل اخلاقی
- ۵۷ ..... ۳۵- کینه ورزی
- ۵۸ ..... ۳۶- نافرمانی رعیت و ستم فرمانروایان
- ۵۹ ..... ۳۷- رنج و عذاب
- ۶۰ ..... ۳۸- جدایی تفرقه و خیر و نیکی
- ۶۱ ..... ۳۹- هلاکت و نابودی
- ۶۲ ..... ۴۰- نفی برکات الهی
- ۶۳ ..... فهرست منابع
- ۶۶ ..... درباره مرکز

سرشناسه : محمدیگی، الیاس، 1341-

عنوان و نام پدیدآور : چهل حدیث اتحاد اسلامی / الیاس محمدیگی (صادق).

مشخصات نشر : قم: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، 1387.

مشخصات ظاهری : 57ص.؛ 11×17س م.

شابک : 6000 ریال: 4-035-180-964-978

یادداشت : عربی -- فارسی

یادداشت : کتابنامه:ص. 55-57؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع : اربعینات -- قرن 14

موضوع : وحدت اسلامی -- احادیث

رده بندی کنگره : 9/143BP/م3473چ9 1387

رده بندی دیویی : 297/218

شماره کتابشناسی ملی : 2860284

ص: 1

اشاره

ص: 1

محمد بیگی، الیاس، 1341 - .

چهل حدیث اتحاد اسلامی / الیاس محمد بیگی . - قم : زائر، 1387 .

57 ص . شابک 4-035-180-964-978

کتابنامه ص 55-57 ؛ همچنین بصورت زیرنویس .

1 . اربعینات - قرن 14 . 2 . وحدت اسلامی .

3 م 3 و / BP9/143

چهل حدیث اتحاد اسلامی

نویسنده ... الیاس محمد بیگی

چاپ و نشر ... اول / زائر / آستانه مقدسه

صفحه آرای ... کوثر 09122539794 (بابکی)

شمارگان ... 3000

شابک : 4-035-180-964-978

قیمت 600 تومان

مرکز پخش : قم / میدان شهداء (چهار راه بیمارستان) انتشارات زائر

تلفن : 7742519 - ص . پ : 37185-3597

کلیه حقوق برای آستانه مقدسه محفوظ است

ص : 2

مقدمه ناشر ... 5

مؤمنان با هم برادرند... 13

1. عنایت الهی و اتحاد ملی... 14

2. مسلمانان و برابری... 15

3. اسلام و کلمه توحید... 16

4. ره آوردهای اسلام... 17

5. رسالت محمدی... 18

6. قرآن... 19

7. ره آورد محوریت قرآن... 20

8. امامت اهل بیت علیه السلام... 21

9. پیروی از اهل بیت... 22

10. اتحاد و یکدلی برنامه امامان... 23

11. علی علیه السلام منادی وحدت... 25

12. توده عظیم مردم... 26

13. راه و رسم وحدت آفرین نخبگان... 27

14. نماز جماعت... 28

15. نماز جماعت برادران دینی... 29

16. همیاری و همدلی... 30

17. کوشش جمعی در ادای حق... 31

18. حسن معاشرت... 32

19. خوش اخلاقی... 33
20. خوش رویی... 34
21. دوستی و مهرورزی... 35
22. صله رحم... 36
23. انصاف در داوری... 37
24. اصلاح بین مردم... 38
25. پیوستگی و بخشش جمعی... 39
26. سلامی رسا و آشکار... 40
27. هدیه دادن... 41
28. دادرسی دادخواهان... 42
29. حسن معاشرت حتی با اقلیت ها... 43
30. بیزاری از وحدت شکنان... 44
31. اتحاد آری، تفرقه هرگز... 45
32. تفرقه از شیطان است... 46
33. اتحاد و اختلافی غم انگیز... 47
34. مفسد و رذایل اخلاقی... 48
35. کینه ورزی... 49
36. نافرمانی رعیت و ستم فرمانروایان... 50
37. رنج و عذاب... 51
38. جدایی تفرقه و خیر و نیکی... 52
39. هلاکت و نابودی... 53

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود. احادیث نورانی ائمه اطهار، منشوری است که حکمت های قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها

می تاباند. گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است.

ص: 5

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقًا أَوْ غَرْبًا ، فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَحِيحًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ؛ (1)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت اما جاویدان امامان شیعه است که بشریت را آموزش غیر حضوری می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این

ص: 6

1-1 . الکافی ، کلینی ، ج 1 ، ص 399 .

علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو فقه و تبیین احکام شرع و حلال و حرام الهی سند و پشتوانه است ، هم در موضوعات اخلاقی ، تربیتی ،

تهذیب نفس ، پند و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبت و اطاعت آنان می نهند، همانگونه که حضرت رضا علیه السلام فرمود : إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَا تَبْعُونَا؛(1)

ص:7

1-1 . بحار الانوار ، ج 2 ، ص 30 ، ح 13 .

اگر مردم خوبی‌ها و زیبایی‌های سخن ما را بدانند، از ما پیروی می‌کنند.

بر این اساس، آموختن، نوشتن، بیان، نشر، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام.

کتاب حدیثی شیعه، همچون دریایی عمیق و موج‌پراز گهرهای نفیس است. برای بهره‌گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پرگهر، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان‌هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد.

«چهل حدیث نویسی»، یکی از گام‌های ارزشمند در نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که عالمان از دیرباز به آن مبادرت می‌ورزیدند و جامعه را

ص: 8

از معنویت آثار اهل بیت بهره مند می ساختند . اینکه امامان فرموده اند : هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند ، در روز قیامت فقیه و دین شناس برانگیخته می شود ، هم پشتوانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است ، هم ما را به ضرورت حفظ احادیث آنان آگاه می کند . چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشد ، چه ثبت و ضبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل . به هر حال ، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است .

امروز ، نیاز جامعه به آشنایی با فرهنگ ناب اهل بیت ، بیش از هر زمان احساس می شود . عطش و استقبال هم که مردم از خود نشان می دهند ، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان ،

ص: 9

سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه مند ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسسات و اشخاصی به نشر «چهل حدیث» می پردازند .

آستانه مقدسه حضرت معصومه علیها السلام نیز به عنوان یک حرکت فرهنگی در راه نشر احادیث پیشوایان دین و ترویج معارف عترت ، اقدام به چاپ این سلسله از چهل حدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سفارش داده شده تا به گردآوری و تدوین چهل حدیث پیرامون موضوعات برگزیده پردازند . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

***

ص: 10

اما جزوه حاضر.....

داستان وحدت و تفرقه، داستانی قدیمی است.

وحدت، عامل نیرومندی ملت و دوام نعمت و دولت

است و تفرقه سبب شکست و ضعف و زبونی و استیلاي دشمن. این حقیقت را هم آیات هشداردهنده قرآن کریم بیان می کند، هم در روایات معصومین بیان شده، هم در سرگذشت اقوام و ملل نمونه ها و شواهد فراوان دارد.

برخی امور، وحدت مردم را برهم می زند و آنان را رو در روی هم قرار می دهد. بعضی عوامل هم مایه همبستگی و اتحاد و انسجام مردم است.

محور وحدت را باید حفظ کرد و از علل و اسباب تفرقه و گسست باید پرهیز کرد.

جزوه ای که پیش روی شماست، کاوشی در

ص: 11

احادیث اسلامی درباره همین موضوع مهم و کاربردی است که زحمت آن را برادر ارجمند حجة الاسلام

جناب آقای الیاس محمد بیگی (صادقی) برعهده داشته که در همین جا از تلاش ایشان قدردانی می شود.

امید است امت اسلامی با درک ضرورت و نقش وحدت در پیشبرد اهداف و دوام عزت و اعتلای خویش، تلاش خود را در حفظ و تقویت اتحاد اسلامی مصروف دارد، تا عظمت و شوکت دینی را در «آینه وحدت» به تماشا بنشیند.

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

1387

ص: 12

مؤمنان با هم برادرند

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ؛

مؤمنان برادر یکدیگرند؛ پس دو برادر خود را صلح و آشتی دهید و تقوای الهی پیشه کنید، باشد که مشمول رحمت او شوید. (1)

ص: 13

1-1 . حجرات، 10.

1- عنایت الہی و اتحاد ملی

امام امیر مؤمنان علی علیہ السلام :

إِلْزُمُوا السَّوَادَ الْأَعْظَمَ فَإِنَّ يَدَ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ؛

با توده عظیم مردمی همراهی کنید کہ قدرت و مدد الہی متوجه جامعہ متحد و همراه است. (1)

ص: 14

1-1 . نهج البلاغة، ص 184، خطبه 127.

2- مسلمانان و برابری

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

الْمُسْلِمُونَ إِخْوَةٌ لَا فَضْلَ لِأَحَدٍ إِلَّا بِالتَّقْوَى؛

مسلمانان برادر (و برابرند) و برتری بین آنان جز به تقوا نباشد. (1)

ص: 15

1-1 . کنز العمال، ج 1، ص 149، ح 743.

3- اسلام و کلمه توحید

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

وَلتَجْتَمِعَ کَلِمَتُکُمْ وَ الزُّمُوا دینَ اللّهِ الَّذِی لَا یُقْبَلُ مِنْ أَحَدٍ غَیْرُهُ وَ کَلِمَةَ الْإِخْلَاصِ الَّتِی هِیَ قِوَامُ الدِّینِ؛

وحدت کلمه داشته باشید و بر محور دین (اسلامی) که جز آن پذیرفته نیست و کلمه توحیدی که استواری دین جز به آن حاصل نمی شود
گرد هم آید. (1)

ص: 16

1-1 . شرح نهج البلاغة، ج 4، ص 45.

4- ره آوردهای اسلام

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْفَ بَيْنِكُمْ بِالْإِسْلَامِ فَكُنْتُمْ وَاجْتَمَعْتُمْ وَتَحَابَبْتُمْ؛

خداوند بین شما (مسلمانان) به برکت اسلام ایجاد انس و الفتی کرد که ره آورد آن فراوانی جمعیت و وحدت جمعی و مهرورزی با یکدیگر بود. (1)

ص: 17

1-1 . بحار الانوار، ج 34، ص 36.

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

دَفَنَ اللَّهُ بِهِ الضَّغَائِنَ وَأَطْفَأَ بِهِ النَّوَائِرَ، أَلْفَ بِهِ إِخْوَانًا وَفَرَّقَ بِهِ أَقْرَابًا أَعَزَّ بِهِ الذُّلَّةَ وَأَذَلَّ بِهِ الْعِزَّةَ؛

خداوند با بعثت محمدی کینه های (جاهلی) را مدفون و آتش های فتنه را خاموش و بین مردم الفتی برادرانه برقرار کرد و بیگانگان متحد را از هم متفرق نمود و ذلت و خواری (تحمیلی بر بندگان خدا) را به عزت و سربلندی مبدل ساخت و عزیزان بی جهت را

خوار و ذلیل نمود. (1)

ص: 18

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ حَبْلُ اللَّهِ وَهُوَ التُّورُ الْمُبِينُ؛

به راستی این قرآن [همان] ریسمان و (دستگیره) الهی (جهت وحدت مسلمانان) است و قرآن همان نور روشنایی بخش و هدایتگر امت اسلامی است. (1)

ص: 19

1-1 . وسائل الشیعة، ج 6، ص 191.

7- ره آورد محوریت قرآن

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِحْيَاءُ [الْقُرْآنِ] الْإِجْتِمَاعِ عَلَيْهِ وَ إِمَاتَةُ الْإِفْتِرَاقِ عَنْهُ؛

زنده نگهداشتن (و عملیاتی نمودن) قرآن در اجتماع امت اسلامی بر عمل کردن به آن و نابودی قرآن در فاصله گرفتن عملی از آن است. (1)

ص: 20

1-1 . نهج البلاغة، ص 184، خطبه 127.

8- امامت اهل بیت علیه السلام

فاطمه زهرا علیها السلام:

[جَعَلَ اللَّهُ] إِمَامَتَنَا أَمَانًا لِلْفُرْقَةِ؛

خداوند امامت ما (اهل بیت) را ایمنی بخش امت اسلامی از تفرقه قرار داد. (1)

ص: 21

1-1 . احتجاج طبرسی، ج 1، ص 97.

9- پیروی از اهل بیت علیهم السلام

فاطمه زهرا علیها السلام:

[جَعَلَ اللَّهُ] طَاعَتَنَا نِظَامًا لِلْمِلَّةِ؛

خداوند پیروی از ما اهل بیت را محور نظامندی دین (و دینداری مسلمانان) قرار داد. [\(1\)](#)

ص: 22

1-1 . الاحتجاج، ج 1، ص 97.

10- اتحاد و یکدلی برنامه امامان

امام صادق علیه السلام به عمار بن ابی الاحوص:

أَمَّا عَلِمْتَ أَنَّ إِمَارَةَ بَنِي أُمَيَّةَ كَانَتْ بِالسَّيْفِ وَالْعَسْفِ وَالْجَوْرِ وَأَنَّ إِمَامَتَنَا بِالرَّفْقِ وَالرَّأْفِ وَالْوَقَارِ وَالتَّقِيَّةِ وَحُسْنِ الْخُلُقِ وَالْوَرَعِ وَالْاجْتِهَادِ
فَرَعَّبُوا النَّاسَ فِي دِينِكُمْ وَفِيمَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ؛

آیا نمی دانی که فرمانروایی بنی امیه بر شمشیر (و کشتن) و سختگیری و ستم بر مردم بنا شده است. و امامت و پیشوایی ما (اهل بیت) بر مدارا و انس با

همگان و اطمینان به نفس و تقیه (و حرمت نهادن بر

ص: 23

مقدسات دینی دیگر مذاهب) و حسن معاشرت با آنان و دوری از گناه و کوشش در راه طاعت الهی بنیان نهاده شده است.

پس (با عمل به این مرامنامه بنیادین) گرایش دیگران را به دین و راه و رسم خود جلب نمایید. (1)

ص: 24

1-1 . بحارالانوار، ج 66، ص 170.

11- علی علیه السلام منادی وحدت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لَيْسَ رَجُلٌ... أَحْرَصَ عَلَى جَمَاعَةِ أُمَّةٍ مُّحَمَّدٍ وَ الْفَتْهَا مِنِّي؛

کسی حریص تر از من بر اجتماع و انس و الفت امت محمد صلی الله علیه و آله نیست. (1)

ص: 25

1-1 . نهج البلاغة، ص 465، نامه 78.

12- توده عظیم مردم

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِنَّمَا عِمَادُ الدِّينِ وَجَمَاعُ الْمُسْلِمِينَ وَالْعُدَّةُ لِلْأَعْدَاءِ الْعَامَّةُ مِنَ الْأُمَّةِ؛

استواری دین و تکیه گاه آن و وحدت جمعی مسلمانان و قدرت نمایی و توانمندی آنان در برابر دشمنان در گرو حضور گسترده عموم امت اسلامی (در تمام عرصه ها) است. (1)

ص: 26

1-1 . نهج البلاغة، ص 426، نامه 53.

13- راه و رسم وحدت آفرین نخبگان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام به مالک اشتر:

لَا تَنْقُضُ سُنَّةَ صَالِحَةٍ عَمِلَ بِهَا صُدُورُ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَاجْتَمَعَتْ بِهَا الْأُلْفَةُ وَصَلَحَتْ عَلَيْهَا الرَّعِيَّةُ؛

راه و رسم شایسته ای را که نخبگان امت به آن عمل کرده و باعث انس و الفت و همبستگی بوده و صلاح و سعادت مردم را به همراه داشته، نادیده مگیر. (1)

ص: 27

1-1 . نهج البلاغة، ص 430، نامه 53.

جبرئیل علیه السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله :

يَا أَحْمَدُ! الْإِسْلَامُ عَشْرَةُ أَسْهُمٍ... التَّاسِعَةُ [مِنْهَا] الْجَمَاعَةُ وَ هِيَ الْأَلْفَةُ وَالْعَاشِرَةُ [مِنْهَا] الطَّاعَةُ وَ هِيَ الْعِصْمَةُ؛

ای احمد! دین اسلام ده سهم (جزء) است... نهمین از آن ها نماز جماعت است که همان عامل اتحاد و یکدلی مسلمانان می شود. و دهمین آن ها اطاعت الهی (همان که باعث مصونیت مسلمانان در برابر فساد و تباهی) است. (1)

ص: 28

15- نماز جماعت برادران دینی

امام صادق علیه السلام :

مَنْ صَلَّى مَعَهُمْ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ كَانَ كَمَنْ صَلَّى خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ؛

کسی که با آن‌ها (برادران سنی) در صف اول نماز جماعت، نماز گزارد مانند کسی است که به امامت رسول خدا در صف اول نماز جماعت خوانده باشد. (1)

ص: 29

1-1 . الکافی، ج 3، ص 380.

16- همیاری و همدلی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

عِبَادَ اللَّهِ- تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَ تَرَاحَمُوا وَ تَعَاطَفُوا؛

بندگان خدا! بر انجام اعمال خیر و پرهیزکاری یکدیگر را یاری نمایید و با هم مهربان و پیوند عاطفی داشته باشید. (1)

ص: 30

1-1 . مستدرک الوسائل، ج 6، ص 157.

17- کوشش جمعی در ادای حق

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

تَعَاوَا الْحَقَّ بَيْنَكُمْ وَتَعَاوَنُوا عَلَيْهِ؛

در ادای حق یکدیگر بکوشید و در این جهت همدیگر را یاری کنید. (1)

ص: 31

1-1 . التوحید، ص 31، باب 2.

18- حسن معاشرت

امام امير مؤمنان على عليه السلام :

بِحُسْنِ الْعِشْرَةِ تَأْنِسُ الرَّفَاقُ؛

با حسن معاشرت رفاقت و دوستی به انس و الفت گراید. (1)

ص: 32

1-1 . غرر الحکم، ص 435، ح 9952.

19- خوش اخلاقی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

حُسْنُ الْأَخْلَاقِ يَدْرُ الْأَرْزَاقَ وَيُؤْنِسُ الرَّفَاقَ؛

خوش اخلاقی روزی افراد را فراوان و رفاقت و دوستی را به انس و الفت رساند. (1)

ص: 33

1-1 . غرر الحکم، ص 255، ح 5382.

20- خوش رویی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الْبِشَاشَةُ حِبَالَةُ الْمَوَدَّةِ؛

خوش رویی عامل دوستی و مهرورزی (برادران دینی) است. (1)

ص: 34

1-1 . بحار، ج 69، ص 409.

21- دوستی و مهرورزی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِذَا نَبَتَ الْوُدُّ وَجَبَ التَّرَافُدُ وَالتَّعَاصُدُ؛

آنگاه که دوستی بین مؤمنان رویش نماید پشتیبانی و همیاری بینشان حاکم خواهد شد. (1)

ص: 35

1-1 . غرر الحکم، ص 414، ح 9447.

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

صِلَةُ الرَّحِمِ تُوجِبُ الْمَحَبَّةَ وَتَكْبِتُ الْعَدُوَّ؛

صلہ رحم باعث دوستی و محبت (امت اسلامی با یکدیگر) و موجب ذلت و خواری دشمنان (ایشان) گردد. (1)

ص: 36

1-1 . غرر الحکم، ص 406، ح 9309.

23- انصاف در داوری

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الْإِنصَافُ يَرْفَعُ الْخِلَافَ وَيُوجِبُ الْإِئْتِلافَ؛

انصاف (در مقام داوری) از بین برنده اختلاف و موجب اتحاد و همدلی است. (1)

ص: 37

1-1 . غرر الحکم، ص 394، ح 9116.

24- اصلاح بین مردم

امام صادق علیه السلام:

صَدَقَةٌ يُحِبُّهَا اللَّهُ إِصْلَاحَ بَيْنِ النَّاسِ إِذَا تَقَاسَدُوا، وَتَقْرِيبٌ بَيْنَهُمْ إِذَا تَبَاعَدُوا؛

صدقه ای که خدا آن را دوست دارد آشتی دادن بین مردم است. آنگاه که (در اثر اختلاف) به فساد و تباهی روی آورند و نزدیک ساختن آن ها به یکدیگر باشد آن زمان که به جدایی و تفرقه گرایند. (1)

ص: 38

1-1. امالی مفید، ص 12.

25- پیوستگی و بخشش جمعی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

عَلَيْكُمْ بِالتَّوَّاصِلِ وَالتَّبَادُلِ؛

بر شما باد به پیوستگی با یکدیگر و بذل و بخشش به همدیگر. (1)

ص: 39

1-1 . نهج البلاغة، ص 421، نامه 47.

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِنْ فَعَلْتُمْوَهُ تَحَابَّبْتُمْ؟ أَفَشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ؛

آیا راهنمایی نکنم شما را بر کاری که انجام دادن آن ایجاد محبت و همدلی بین شما نماید؟

به یکدیگر آشکار و رسا سلام کنید [تا دوستی و مهرورزی بینتان حاکم باشد].⁽¹⁾

ص: 40

27- هدیه دادن

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

الْهَدِيَّةُ تُورَثُ الْمَوَدَّةَ وَ تُجَدِّدُ الْأُخُوَّةَ، وَ تُذْهِبُ الضَّغِينَةَ؛

هدیه دادن (به برادران دینی) محبت و دوستی به جای گذارد و اخوت و برادری را پایدار سازد و کینه توزی را براندازد. (1)

ص: 41

1-1 . عوالی الثالی ، ج 1 ، ص 294 .

28- دادرسی دادخواهان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي: يَا لَلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ؛

کسی که دادخواهی مسلمانی را بشنود و به فریادش نرسد مسلمان نیست. (1)

ص: 42

1-1 . الکافی، ج 2، ص 164.

29- حسن معاشرت حتی با اقلیت ها

امام صادق علیه السلام :

صَانِعِ الْمُنَافِقِ بِلِسَانِكَ وَأَخْلِصِ وُدَّكَ لِلْمُؤْمِنِ وَإِنْ جَالَسَكَ يَهُودِيٌّ فَأَحْسِنِ مُجَالَسَتَهُ؛

با منافق با زبان (و گفتار خوش) سازگاری کن و مؤمن را خالصانه دوست بدار و اگر یهودی (هم) با تو دوست و همنشین شد، بری او دوست و همنشینی نیکو باش. (1)

ص: 43

1-1 . الاختصاص ، ص 230.

30- بیزاری از وحدت شکنان

امام صادق علیه السلام:

وَاللَّهِ لَا يَفْتَرِقُ رَجُلَانِ مِنْ شِيعَتِنَا عَلَى الْهَجْرَانِ إِلَّا بَرِئْتُ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَعْنَتُهُ؛

«به خدا سوگند! دو نفر از شیعیان ما به عنوان قهر و کینه توزی از هم جدا نشوند جز این که از یکی از آن دو (که باعث جدایی شده است) بیزاری جویم و او را لعنت

نمایم. (1)

ص: 44

1-1 . وسائل الشیعة، ج 17، ص 459.

31- اتحاد آری، تفرقه هرگز

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ؛

به جماعت و یکپارچگی روی آورید و از تفرقه و پراکندگی بپرهیزید. (1)

ص: 45

1-1 . کنز العمال، ج 1، ص 206، ح 1028.

32- تفرقه از شیطان است

امام باقر علیه السلام:

إِعْلَمَنَّ أَنَّ الْإِلْفَ مِنَ اللَّهِ وَالْفِرْكَ مِنَ الشَّيْطَانِ؛

بدان که همدلی و الفت با مردم عنایتی الهی و جدایی و عداوت با آنان از وسوسه شیطانی است. (1)

ص: 46

1-1 . الکافی، ج 3، ص 481.

33- اتحاد و اختلافی غم انگیز

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

وَاللَّهِ يُمِيتُ الْقَلْبَ وَيَجْلِبُ الْهَمَّ إِجْتِمَاعُ هُوَلَاءِ الْقَوْمِ عَلَى بَاطِلِهِمْ وَ تَفَرُّقُكُمْ عَنْ حَقِّكُمْ؛

به خدا سوگند! اتحاد اینان (شکریان معاویه) بر راه و هدف باطلشان و تفرقه و اختلاف شما (که به حقیقت) در جهت دستیابی به حق تان دل را می رانده و غم و اندوه با خود آورده است. (1)

ص: 47

1-1 . نهج البلاغة، ص 69، خطبه 27.

34- مفاسد و رذایل اخلاقی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

وَاللَّهِ لَا يَفْرُقُ بَيْنَ أَهْوَاءِكُمْ إِلَّا خُبْتُ سَرَائِرِكُمْ؛

به خدا سوگند، بین خواسته های شما جدایی نیفکنده جز خباثت و آلودگی (اخلاقی) و درونی شما. [\(1\)](#)

ص: 48

1-1 . مجموعه ورام، ج 2، ص 248.

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الْبَغْضَةُ تُوجِبُ الْإِخْتِلَافَ؛

کینه ورزی عامل تفرقه و اختلاف (بین برادران دینی) است. (1)

ص: 49

1-1 . شرح نهج البلاغة، ج 20، ص 345.

36- نافرمانی رعیت و ستم فرمانروایان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِذَا غَلَبَتِ الرَّعِيَّةُ وَالْيَهَاءُ أَوْ أَجْحَفَ الْوَالِي بِرَعِيَّتِهِ اِخْتَلَفَتْ هُنَالِكَ الْكَلِمَةُ؛

آن گاه که مردم بر حاکم اسلامی چیرگی کنند یا حاکم در حق امت احجاف و ستم نماید بین آن ها اختلاف کلمه پدیدار شود. (1)

ص: 50

1-1 . شرح نهج البلاغة، ج 11، ص 91، خطبه 209.

37- رنج و عذاب

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

إِنَّ الْإِجْتِمَاعَ رَحْمَةً وَالْفُرْقَةَ عَذَابٌ؛

اتحاد و اجتماع باعث رحمت و اختلاف و تفرقه عامل عذاب و گرفتاری است. (1)

ص: 51

1-1 . ارشاد القلوب، ج 2، ص 334.

38- جدایی تفرقه و خیر و نیکی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِنَّ اللَّهَ لَمْ يُعْطِ أَحَدًا بِفُرْقَةٍ خَيْرًا؛

خداوند تا کنون ملتی را به خاطر تفرقه، خیری عطا نکرده است. (1)

ص: 52

1-1 . اعلام الدین، ص 107.

39- هلاکت و نابودی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لا تَخْتَلِفُوا فَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ اِخْتَلَفُوا فَهَلَكُوا؛

اختلاف نکنید، چرا که اقوام پیش از شما اختلاف کردند و دچار هلاکت و نابودی شدند. (1)

ص: 53

1-1 . کنز العمال، ج 1، ص 177، ح 894.

40- نفي برکات الهی

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

لا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ [ما] تَعَاوَنُوا عَلَيَّ الْبِرِّ فَإِذَا لَمْ يَفْعَلُوا ذَلِكَ نُزِعَتْ مِنْهُمْ الْبَرَكَاتُ؛

همواره مردم بر خیر و نیکی اند اگر در انجام کار نیک یکدیگر را یاری نمایند و اگر چنین نباشند، برکات الهی از آن ها گرفته خواهد شد. (1)

ص: 54

1-1 . تهذیب الأحكام ، ج 6 ، ص 181 .

- قرآن کریم

1. «الاحتجاج» الطبرسی، ابو منصور، احمد بن علی، نشر مرتضی، مشهد، سال 1403.
2. «الاختصاص» شیخ مفید، محمد بن نعمان، (1 جلد)، انتشارات کنگره شیخ مفید، قم، 1413 هـ.ق.
3. «ارشاد القلوب» الدیلمی، حسن بن ابی الحسن (2 جلد)، انتشارات شریف رضی، 1412 هـ.ق.
4. «اعلام الدین» الدیلمی، حسن بن ابی الحسن (1 جلد)، مؤسسة آل البيت، قم، 1408 هـ.ق.
5. «الامالی» شیخ مفید، محمد بن نعمان، (1 جلد)، کنگره شیخ مفید، قم، 1413 هـ.ق.
6. «بحار الانوار» المجلسی، محمد باقر، (110 جلد)، مؤسسة الوفاء، بیروت، لبنان، 1404 هـ.ق.
7. «تحف العقول» الحرانی، حسن بن شعبة، (1 جلد)، انتشارات جامعه مدرسین، قم، 1404 هـ.ق.

ص: 55

- 8 . «التوحيد» صدوق، محمد بن علي (1 جلد)، انتشارات جامعه مدرسين حوزه علميه قم، سال 1357، چاپ دوم.
- 9 . «جامع الاخبار» الشعيري، تاج الدين (1 جلد)، انتشارات رضی، قم، 1363، ه.ش.
- 10 . «روضه الواعظين» فتال النيشابوري، محمد بن حسن، (1 جلد)، انتشارات رضی، قم، بيتا.
- 11 . «شرح نهج البلاغه» ابن ابی الحديد المعتزلی، عبدالحميد (20 جلد در 10 جلد)، كتابخانه آيت الله مرعشي، قم، 1404 ه.ق.
- 12 . «عوالي اللئالی» الاحسانی، ابن ابی جمهور (4 جلد)، انتشارات سيد الشهداء، قم، 1405، ه.ق.
- 13 . «غررالحكم» التميمي الآمدي، عبدالواحد بن محمد، (1 جلد)، انتشارات دفتر تبليغات، سال 1366، ه.ش.
- 14 . «الكافي» الكليني، محمد بن يعقوب، (8 جلد)، دارالكتب الاسلاميه، تهران، سال 1365، ه.ش.
- 15 . «كنز العمال» علي المتقي حسام الدين، مكتبة التراث

الاسلامى، دمشق «حلب»، 1390 هـ ق.

16 . «مستدرک الوسائل» نورى، حسين، مؤسسة آل البيت، قم (29 جلدى)، 1408 هـ ق.

17 . «مجموعه ورام» ورام بن ابى فراس، (2 جلد در 1 جلد) مكتبة الفقيه، قم.

18 . «المقنعة» مفيد، محمد بن نعمان، (1 جلد)، انتشارات

کنگره جهانى هزاره شيخ مفيد، قم، سال 1413 هـ ق، چاپ اول.

19 . «نهج البلاغة» امام على بن ابى طالب عليه السلام، انتشارات دارالهجرة، قم، بيتا.

20 . «وسائل الشيعة» العاملى، شيخ حرّ، (29 جلد)، مؤسسة آل البيت، قم، سال 1409، هـ ق.

ص: 57

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

